

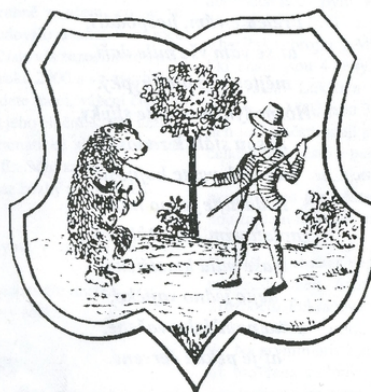
Muzeum
Vysoké nad Jizerou

Prodám průtokový ohřívač vody MIRAFA,
9 kW, 380 V, průtok 4, 5 l / sec. s nízkotlakou
sprchovou armaturou. Nepoužitý, v záruce.
Cena 5 500 Kč.
K doptání na telefonu: 02 / 855 18 63.

Zpravodaj MěÚ Vysoké nad Jizerou - Větrník 3-4/2000 vedoucí redaktorka
Ludmila Hnyková, náklad 400 ks, cena 10, - Kč. Příspěvky zasílejte do každého
3. v měsíci na MěÚ ve Vysokém n. J. PSČ 512 11.
V roce 2000 vytiskla Tiskárna GLOS Semily, s.r.o. - tel./fax: 0431/624584.

VĚTRNÍK

ZPRAVODAJ MĚSTSKÉHO ÚŘADU
VE VYSOKÉM NAD JIZEROU

Březen - duben 2000

*Máme v ruce švihlý proutek,
vyhledáme každý koutek
a koho v něm uhlídáme,
toho pěkně vyšleháme.
A dřív nepřestanem,
dokud něco nedostanem.
Přejeme vám, hospodáři,
ať se vám vše mile daří,
mějte stále plné sýpky.
Hospodyním nechte slípky,
nesou stále k radosti,
pěkných vajec hojnosti.
Podarujte jedno nám,
zaplatí vám Pán Bůh sám.
Naše milá kmotříčko,
dejte jedno vajíčko,
na pomlázku vařené,
ať je pěkně červené.*

ZPRÁVY z městského úřadu

Hovory S

Většina čtenářů ví, co jsou Hovory H, a my jsme si tento trochu pozměněný název vypůjčili pro pravidelné zpravodajství z MěÚ. Znamená to tedy Hovory se starostou panem Jindřichem Maturou.

V 1. čísle letošního Větrníku jste se dozvěděli podrobně o všem, co se ve Vysokém vybudovalo a udělalo v roce 1999. V tomto čísle vás seznámíme s plánem do konce roku 2000 a ve všech dalších číslech budete moci, vážení čtenáři, s námi sledovat jeho plnění, klady i zápor, možná i dramatické situace, hlavně pokud půjde o finanční záležitosti.

Tak tedy zase hezky po pořádku.

Hlavní úkoly:

1. zavedení plynu v ulicích Sluneční a Sadové
2. dokončení depozitáře muzea
3. oprava budovy MěÚ.

Plynofikace

Obě jmenované ulice jsou na našem sídlišti. Práce mají být započaty v červnu, skončeny během tří měsíců. Finance byly opatřeny sdružením prostředků Východočeských plynáren v Jičíně a MěÚ ve Vysokém, jenž bude hradit 780 tisíc Kč. Podrobnější informace poskytne starosta města.

Depozitář a oprava MěÚ

Finanční prostředky z rozpočtu jsou rozděleny na dvě části, ovšem bez dotací peníze nestačí. Starosta požádal o dvě dotace na OÚ v Semilech a záleží na tom, kterou město dostane. Pravděpodobné je, že to bude dotace menší a dokončí se depozitář. V 1. patře depozitáře budou vybudovány dvě bytové jednotky – 2 + 1 a 3 + 1. Oba byty budou patřit do bytového fondu (tedy majetku) města. Jistě bude zajímavé pro všechny čtenáře vědět, kolik a které byty MěÚ vlastní. V penzionu pro důchodce je 22 bytů, v činžovním domě u hřbitova 10 bytů, na poště jsou 4 byty, v hasičské zbrojnici, MŠ a Bistru po 1, ve Ski chatě jsou 4 byty, ve staré lékárně a bývalém Lukšovu má město po 2 bytech, na MěÚ jsou 3 a v nové bytovce jich je 7 (městu mají patřit 20 let). Tedy celkem má město v majetku 57 bytů.

Problémy se skutečnými neplatíci nejsou, snad jen někteří občas zapomenou zaplatit nájem včas.

Jiné velké akce nepřicházejí v úvahu pro nedostatek finančních prostředků z rozpočtu. Pokračovat se ale musí v údržbě komunikací a opravách bytového fondu. Na prvním místě je základní škola. Je už uzavřena smlouva na výměnu oken v jednom celém patře.

Mariánský sloup

Referát regionálního rozvoje oddělení kultury OÚ v Semilech požádal oddělení restaurování PÚ v Pardubicích o odborné vyjádření k restaurování sochy Panny

Marie včetně sesazení poškozeného sloupu a osazení celé plastiky na náměstí Dr. Karla Kramáře. Finanční prostředky jsou opět sdružené – OÚ Semily plus MěÚ plus sbírka. Akce byla odsouhlasená MZ. Záleží na zprávě z PÚ v Pardubicích. Bude-li kladná, povolí OÚ celou akci, která by měla být provedena během roku 2000.

Omítka kostela

Přímo v kostele proběhlo jednání zástupců litoměřické diecéze, jíž kostel sv. Barbory patří, referátu kultury OÚ v Semilech a zástupců MěÚ o možnosti venkovní omítky celé budovy. Jednalo se opět o sdružení finančních prostředků, případně po částech, protože to bude velký náklad. Řešení tohoto problému pokračuje.

Státní půjčka

Město by mělo možnost získat státní půjčku na rozšíření a modernizování bytových jednotek. Podrobné informace případným zájemcům podá starosta města.

Poděkování

MěÚ děkuje zaměstnancům Správy a údržby silnic Semily za bezproblémové a včasné vyvážení sněhu z hlavních tahů. Bylo provedeno už pětkrát během této zimy.

MěÚ děkuje také firmě P & P, zaměstnancům ZD Horal a pracovníkům města za zajištění a protahování všech určených ulic a cest. Ve všech případech byla dobrá spolupráce.

Podávání informací

Dne 1. ledna 2000 nabyl účinnosti zákon o svobodném přístupu k informacím

a) Město Vysoké nad Jizerou je samosprávné společenství občanů, které má postavení právnické osoby s vlastním majetkem a finančními zdroji, se kterými hospodáří samostatně za podmínek stanovených zvláštním zákonem. Město vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Město Vysoké nad Jizerou je charakterizováno též svým územím, které tvoří katastrální území Vysoké nad Jizerou, Sklenářice, Tříč, Stará Ves a Helkovic.

b) Orgány města

MZ, starosta města J. Matura, zástupce starosty Ing. Karel Kellner, MěÚ a tajemník Ing. Pavel Štěpánek.

Kontaktní adresa: Městský úřad Vysoké nad Jizerou, Lyžařská 306, 512 11 Vysoké n. Jiz., tel.: 0432 / 59 39 03. Žádost o informace lze podat na kontaktní adrese ústně nebo písemně. Povinný subjekt posoudí obsah žádosti a poskytne požadovanou informaci ve lhůtě nejpozději do 15 dnů od přijetí podání žádosti.

c) Poskytování informací se řídí zákony, právní předpisy jsou k nahlédnutí na MěÚ ve Vysokém nad Jizerou.

d) Sazebník úhrad za poskytování informací
Sazba za jednu hodinu práce úředníka povinného subjektu činí 60 Kč.

Svaz nuceně nasazených ČR

Představitelé Svazu nuceně nasazených Praha žádají nuceně nasazené občany, aby se kvůli budoucímu odškodnění z německého fondu zaregistrovali. Výzva se týká lidí, kteří se dosud nepřihlásili a mají doklady o tom, že v Německu za druhé světové války z donucení pracovali. Nuceně nasazení lidé se mohou registrovat u okresních organizací v místě bydliště. O jejich sídlech získají informace na odborech sociální péče okresních a městských úřadů.

POPLATKY

Na území města Vysokého nad Jizerou platí obecně závazná vyhláška města č. 10 o místních poplatcích, která nabyla účinnosti dnem 1. 9. 1998. Tato vyhláška je v podstatě „městským zákonem“, který určuje povinnosti občanů města k obecní pokladně.

Město Vysoké nad Jizerou vybírá tyto poplatky:

- **poplatek ze psů**
- **poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt**: poplatník odvede vybraný poplatek na účet města jednou měsíčně, nejpozději do deseti dnů po uplynutí každého měsíce, kdy vznikla povinnost poplatku
- **poplatek za užívání veřejného prostranství**: sazby za užívání veřejného prostranství jsou taxativně určeny, např. za parkování osobního automobilu na veřejném prostranství mimo označená parkoviště je sazba 1.000 Kč ročně, za použití veřejného pro-

stranství k umístění reklamního zařízení 1 Kč / den / m².

- **poplatek ze vstupného**: sazba činí 10 % ze vstupného nebo paušál 600 Kč pro Vysoké nad Jizerou, 300 Kč pro Sklenářice, Starou Ves, Tříč, Helkovic
- **poplatek z ubytovací kapacity**: poplatník platí z každého obsazeného lůžka a dne 2 Kč
- **poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj (VHP)**: poplatník platí za každý VHP 5.000 Kč za 3 měsíce. Tento poplatek je jediný, který město získá ve 100% výši.

Pro všechny činnosti podléhající místním poplatkům platí **oznamovací povinnost**.

Výše uvedená vyhláška města je k dispozici všem občanům na MěÚ ve Vysokém nad Jizerou.

! Důležité upozornění pro majitele psů !

NEČEKEJTE NA SLOŽENKY

V souladu s novou, obecně závaznou vyhláškou města Vysokého nad Jizerou upozorňujeme všechny majitele psů, že jsou povinni vyplnit registrační formulář (týká se to i těch, kteří poplatku nepodléhají) a zaplatit poplatek, nejpozději do 31. března 2000, a to hotově na MěÚ. Nesplnění této povinnosti bude pokutováno.

Informace z MěÚ zpracovala
Ludmila Hnyková

Otevřený dopis

Vážený pane starosto, přijímáte prosím toto psaní s vědomím, že vše, co zde napíši, není míněno jako výtka městským zastupitelům. Nenacházím však jiný způsob, jak vyjádřit svůj kritický názor na situaci týkající se znečišťování našeho města psími výkaly. Předpokládám, že s Vaší pomocí a radikálnějšími opatřeními by se v této věci dala zjednat náprava.

Sama vlastním rok starou fenku. Pečlivě se o ni starám a během venčení povětivě uklízím její exkrementy. Jsem však asi jedna z mála, která takto činí, protože psi výkaly mímám na každém kroku.

Opominu-li estetickou stránku věci, je zde důležitá stránka životního prostředí – problém pro maminky s malými dětmi i občany, kteří psy nevlastní a právem žejrají na všechny „pejskaře“ bez rozdílu.

Městem pobíhá mnoho psů volně bez svého pána, obtěžují občany a hlavně obtěžují pejsky na vodítku. Mnohdy vzniká nezvládnutelný zápas. Volně pobíhající psi bez zábran vykonávají svou potřebu kdekoli. Bohužel mnohdy i výkaly psa, který jde se svým páníčkem, zůstávají bez povšimnutí.

Je asi velmi náročné přimět všechny majitele psů, aby se důsledně starali o své svěřence. MěÚ by však mohl striktně uplatňovat nařízení, které ukládá vyhláška majitelům domácích zvířat, a postihoval ty, kteří vyhlášku nerespektují. Nápomocen by mohl být i místní rozhlas a časopis Větrník.

Domnívám se, že problém, o kterém píši, je dost závažný, určitě však řešitelný. Aby naše město bylo stále krásné a čisté, stačí málo. Psímu znečišťování zabráníme snadno – na procházku vezmeme jakýkoliv sáček či ubrousek a je po problému. Postaráme se, aby naši miláčkové neběhali volně po ulicích, aby buď hlídali náš dům, nebo nás obšťastňovali v bytě. Za jejich chování jsme přece zodpovědní my – jejich majitelé!

Libuše Veselská

Vysoký park naposledy?

Přestože se Větrník o vysokém parku příliš nevyjadřoval, i když by se to od zpravodaje očekávalo, oficiální tisk plánovanou rekonstrukci jen tak bez povšimnutí nenechal. Přeci jen, částka dva a čtvrt milionu korun nevěští jen pouhé ořezávání suchých větví. Všichni ve Vysokém vědí, jak dopadla část kaštanové aleje směrem ke hřbitovu.

A opravdu. Původní projekt se chystal zasadit parku přímo paralytickou ránu. Park je přeci jen větší zátěž zodpovědnosti, a tak zde to nemohlo tak tiše proběhnout. Křivdil bych Větrníku, kdybych se nezmínil, že o tom občany informoval, byť jen ve formě zprávičky o obsahu jedné věty.

Je mi trochu záhadou, proč Větrník tuto akci ignoroval, ale aspoň pan Ivo Vodseďálek na konci roku tuto věc shrnul do článku. Těší mě i zájem nemístních – pana Miroslava Doležala, který svým příspěvkem chválil moudré pány radní. Ovšem reakce anonymního pisatele, schovaného pod „štitkem“ MěÚ, mě bez

reakce nenechala. Odměnou za poděkování a vyjádření obdivu tak bylo jen cosi o tom, že nikdo park ničit nechtěl...

Sám vím, že zákulisí této věci je poněkud odlišné, než by působit mělo. Také není záhadou, že zastupitelé zprvu ani neměli žádnou druhou možnost výběru a někteří také vědí, že i když se poté druhá varianta ošetření parku našla, zastupitelé nebyli zajedno pro tu šetrnější. Divím se tedy jen tomu dodatku za příspěvkem pana Doležala.

Nakonec snad jen čistě rétorická otázka. Muselo být, kvůli zvažování zastupitelů, napsáno několik článků v novinách a muselo být proto založeno sdružení pro ochranu parku?

Nevím, nevím. Jsme opravdu Nemráti, jak nám kdysi říkali, nebo budeme jednou také Vysočáci z pohorského městečka poeticky zvaného Větrov?

Přemysl Špráchal

Zprávy z muzea

Muzeum nabízí

knihu Jaromíra Horáčka Hadí štěstí – pověsti západních Krkonoš. Cena 160 Kč.

Oprava památek

Kamenný kříž u silnice ke Sklenářicím na křížovce ke Stanovému byl poškozen neznámým vandalem, navíc se ho někdo snažil podseknot. Zmizel obličej Krista a andělíčkové, pouze část nohou Krista, odlomených a ležících pod křížem již dřív, máme uloženu. Dpisem ze dne 25. 1. 2000 byl odbor kultury OÚ Semily požá-

dán, aby při přípravě rozpočtu na opravu památek počítal i s tímto křížem.

Kříž byl postaven na památku obětem moru v letech 1771-1772. Píše se o tom ve staré pamětnici města Vysokého. Úvodem jsou dvě menší zprávy o předcházejících jevech, jež tehdy byly všeobecně považovány za znamení blížících se pohrom. Navečer 18. ledna 1770 se objevila polární záře, až byl červený sníh, jako by všechno hořelo. Z toho byli lidé tak vyděšení, že někteří omdlevali. V roce 1771 v dubnu byly mrazy a spousty sněhu a v těch metelících přiletělo k nám množství rozličného ptactva, pěnkavy, kosové, drozdové, „že až po vesnicích do domů lezli“, jak praví stará pamětnice. Neznámé ptactvo bylo až od moře. Nastala velká drahota a hlad. V ten čas se za přízi málo platilo a mezi chudým lidem byla velká nouze a bída, ani otruby k dostání nebyly. Lidé jedli kopřivy a rozličné trávy. Drahotu a hlad využili někteří pekaři a na chlebu ještě šidili. Lidé začali krást, a tak se muselo i hlídat, hlavně v noci. Z hladu lidé opuchli, onemocněli a umírali. Někdy to bylo až 16 mrtvých denně. Farář Matěj Jan Kramář napsal na konzistoř o povolení nového hřbitova. Místo se koupilo od Melichara Patočky. Oběti moru byly ukládány do šachet, bez truhel, jen v slámě zatočené, když je předtím svázeli na trakařích nebo přinesli na krosni. Velké umírání začalo v Blansku a v Havírně. Ve Vysokém byly jen čtyři domy, kde lidé nestonali. Tehdy se také lidé naučili jíst brambory. Poprvé jsou jmenovány ve výměře výměnku z roku 1795 vedle dumlíků a zeli.

Jana Vaváčková

Víte, že ...

.....
koncem března bude proveden jednorázový sběr papíru a pro železný šrot budou opět přistaveny povozy?

.....
stále platí: nedávejte žádné baterie do normálního odpadu? Odneste je do dílny MěÚ v hasičské zbrojnici.
.....

Školní okénko

MŠ

Zprávičky z naší školičky

V předminulém vydání Větrníku jsme vás pozvali na prosincovou vánoční besídku. Díky tomu, že byly všechny děti zdravé, se nám podařilo uskutečnit vystoupení v celé šíři, tak jak jsme je nacvičovaly. Velmi nás potěšila hojná účast rodičů a spokojenost babiček a dědečků při vystoupení v požární zbrojnici.

Několik dnů před samotnými Vánoceci k nám přijelo divadélko paní Enochové z Liberce, které uvedlo pásmo *Vánoční pohádky*. Jako vždy se líbilo, a tak jsme spokojeně tleskaly.

Po vánočních prázdninách jsme se vrátili značně oslabeny co do počtu dětí

i personálních pracovníků. Byly jsme rády, že i při chřipkové epidemii se podařilo nacvičit recitační pásmo pro 22. leden 2000 k vítání nových občánků města.

Velkým očekáváním byly naplněny dny před zápisem do základní školy. Nastal 3. únor 2000 a děti se vracely do mateřské školy ve slavnostním oblečení šťastné, že obstály ve své první důležité životní zkoušce.

Již druhý den poté se děti potěšily při divadelním představení z Liberce *„Když jsem já sloužil...“* Na návštěvu přišly i děti ze základní školy, které do naší mateřinky dříve docházely, a tak jsme si všichni společně zazpívali a zarecitovali při vystoupení herečky paní Jarmily Enochové.

Nyní koncem února nám přeje počasí, a proto se budeme věnovat nácvičce lyžařských dovedností.

Držte nám palce, ať nás od pádů nebo-li zadečky!

Kolektiv učitelů MŠ

ZŠ

Pohádkový svět v knihovně

V pohádkový svět se 15. a 22. února 2000 proměnila čítárna městské knihovny. Děti z recitačního kroužku pod vedením Ivy Řehořové předvedly pásmo pro žáky místní základní školy.

Už při vstupu do čítárny, proměněné v malou divadelní scénu, na diváky dýchlo kouzlo pohádek. Stěny zšeřelé místností pokrývala kromě spousty menších pohádkových obrázků a předmětů také dvě velká ručně malovaná plátna s námětem pohádkového zámku a dračí jeskyně. Nade dvěma hrůzostrašně poblikávala lidská lebka.

Diváci se usadili na zem na připravené sedátko a už se rozzářila starobylá stolní lampa. U ní seděla pohádková babička (v podání Ivy Nedomlelové ze 6. třídy), která hovořila ve verších a provázela děti pestrým světem pohádek. Po skončení každé ukázky kladla obecenstvu záhludné otázky.

Během hodiny a půl na křídlech fantazie si děti připomněly německé pohádky bratří Grimmů, ruského Mrazíka, příběhy K. J. Erbeny, B. Němcové, J. Čapky, V. Čtverky, M. Kubátové a dalších autorů.

Mladí herci rychle střídali role i kostýmy, úspěšně se vyrovnávali s nástrahami mluveného slova i s nečekanými situacemi, udržovali kontakt s publikem. Zvláště zajímavé a vtipné působila veršovaná pohádka *O vešce a blešce*, kde se projevila souhra herců a jejich schopnost zahrát i neživé předměty. Eva Večerníková (6. tř.) hrála blešku, Jirka Macháček (4. tř.) dvířka, Petr Srna (5. tř.) košťátko, Lenka Kučerová (6. tř.) hořela jako hnojště, Tomáš Hladík (1. roč. SOU) rejdl s vozíčkem, Jan Pohanka (1. roč. gymnázia) třásl větvičkou, Veronika Havelková (6. tř.) – děvčátko – rozbila džbánky a Jana Velagiová (8. tř.) – studánka – se rozlila

a všechny s sebou odnesla. Scénu osvětloval Ondřej Schmoranz (8. tř.).

A v jakých rolích mladí herci ještě zaujali publikum? Například Tomáš Hladík v úloze Baby Jagy (nasedal do papírového hmoždíře a zametal za sebou cestičku), vychávil se v písničce jako Ivánek, posmutněle škrtal o kámen v roli Ohnivého mužíčka. Jan Pohanka působil důstojně v úloze Krakonoše a všechny oslnil svou „znalostí latiny“ v pohádce *Jak se Honza učil latinsky*, škoda jen, že sprška studené vody, kterou ho léčili jeho divadelní rodiče, nebyla opravdová. Jana Velagiová působila v kostýmu s parukou jako skutečná Nastěnka a spolu s Petrem Sroum vtipně zvládli improvizaci *Jak pesek s kočičkou pekli dort*. Lenka Kučerová uplatnila svou výřečnost např. v roli ježibaby nebo tchoře Čiperky, Eva Večerníková zase využila svou taneční průpravu jako víla a kocour v botách, Veronika Havelková dokázala zahrát i chlapeckou roli prince. Nejmladší z účinkujících Jirka Macháček převlečený za Otesánka téměř vyděsil obecenstvo závěrečnou větou svého monologu: „A vás taky sním!“ Naštěstí ho pohádková babička včas zahнала, kdoví jak by to jinak dopadlo...

Vše skončilo, jak už to v pohádkách bývá, šťastně. Zbývá už jen poděkovat knihovnici paní Ivě Řehořové, pod jejímž vedením takto vyrůstá nejmladší vysoká divadelní generace, a popřát všem členům recitačního kroužku zlomte vaz. Už se těšíme na další představení.

Lada Jónová

Lyžování

Krásné odpoledne prožily děti v pondělí 21. února v areálu běžeckých tratí ve Vysokém. Běžel se opravný závod mladších žáků a žákyň – tentokrát pro nás netradičním způsobem: společný start jednotlivých kategorií zahajoval výstřel z pistole. Děti závodily s plným nasazením a odměnou těm nejlepším bylo předání diplomů a cen hned po závodech přímo na stupních vítězů. Perfektní organizace, okamžité výsledky, radost z pohybu a dobrá nálada byly náplastí na některá zklamání ze závodů před čtrnácti dny, kdy přišlo a poslušnost vypověděla i měřidla času.

Také závody ve sjezdu ve středu 9. února odpoledne se vydařily. Ve čtyřech věkových kategoriích závodilo 63 dětí z naší školy. Trochu menší účast oproti loňskému roku zapříčinila chřipková epidemie.

Od 14. do 22. února proběhl sedmidenní lyžařský výcvik 7. třídy. Kurz byl rozdělen do dvou částí. Čtyři dny se děti věnovaly běžeckému lyžování, které zakončily túrou na Štěpánku. Ve druhé části absolvovaly výcvik ve sjezdovém lyžování a na vleku.

Hezké počasí a sněhovou nadílku využívají žáci i při hodinách tělesné výchovy, kdy lyžují i se svými učiteli.

Vážím si spolupráce s členy místního Ski klubu a také děkuji TJ za poskytnutí symbolického poplatku při využívání vleku během lyžařského výcviku. Cením si i práce učitelů v této oblasti a i jim patří poděkování.

Drahoslava Nýdrlová, ředitelka ZŠ

ISS

Rozhovor se zajímavou osobností – budoucí učitelkou

Pro rozhovor jsem si vybrala dívku, která není slavná, ale podle mého názoru velice zajímavá. Tou dívkou je má sestra Markéta Sáblová, která studuje třetím rokem na Vysoké škole pedagogické v Hradci Králové. Jejím oborem je učitelství pro I. stupeň základních škol se zaměřením na speciální pedagogiku, tj. se zaměřením na děti se specifickými poruchami učení – dyslektiky, dysgrafie, dysortografie, dyskalkuliky...

Proč ses rozhodla pro tuto školu a konkrétně toto zaměření?

I když jsem studovala jiný typ školy, ve 4. ročníku jsem se rozhodla pro pedagogickou školu. Toto rozhodnutí ve mně vyrůstalo postupně v období, kdy jsem jezdila na letní tábory jako praktikantka a později jako vedoucí. Práce s dětmi je sice velmi odpovědná a náročná, ale i zábavná.

Takže ses rozhodla, že v budoucnu budeš chtít uplatňovat své zkušenosti právě na dětech?

Konkrétně na malých dětech. Myslím si, že největším oceněním a naplněním učitelovy práce je, když vidí, co všechno děti naučil a jaké osobnosti se z nich postupně stávají.

To je ale velká zodpovědnost. Nemáš strach, že třeba někdy selžeš, mírněji řečeno, že to, co děláš, nebude v souladu s tím, jak si to představuješ?

I to se může stát, ale rozhodně by to nemělo převládat. Učitel, který pracuje se všemi dětmi – ať už malými nebo velkými – má v rukou velkou „moc“. A to platí hlavně u malých dětí. Podle názoru Johana Loka dítě je jako čistý nepopsaný list papíru. A záleží na učiteli, jak tento list papíru „popíše“ a v jaké osobnosti dítě budou vyrůstat. A s tímto názorem se rozhodně ztotožňuji.

Co to podle tebe vyžaduje z učitelovy strany?

Rozhodně by měl být učitelem člověk vyzrálý a odpovědný, který ví, čeho chce dosáhnout, co ho čeká – co práce s dětmi vlastně obnáší. Asi by se neměl příliš často nechat unášet zápornými emocemi, protože jeho chování děti vnímají velmi intenzivně.

A ty máš představu o této práci a o tom, co tě čeká?

Mám, a to díky možnosti praxe, kterou absolvuji v průběhu celého roku od 2. ročníku. Tato praxe nebyla vedena pouze formou pozorování učitele a žáků, ale měla jsem možnost být s dětmi v kontaktu přímo na vyučovací hodině jako vyučující. Takže tímto způsobem získávám zkušenosti a reálnou představu o tom, co mě čeká.

Pamatuješ si na svou první hodinu, kterou jsi vedla coby vyučující?

Vzpomínám si na ni přesně. Měla jsem vyučovat v první třídě prvouku. Byla jsem velice nervózní. Vůbec jsem nevěděla, jak mě děti přijmou a jak budou reagovat a na jaké úrovni je vůbec myšlení těchto dětí. Bála jsem se toho, že děti nebudou chápat, co po nich požaduji, a nebudou mi odpovídat. Na druhou stranu jsem se bála, že budou velmi aktivní, budou vykřikovat a já je nezvládnou.

Jak hodina nakonec dopadla?

Dopadla dobře. Nakonec jsem se uklidnila a říkala si: „Markéto, neblázní, jsou to jenom malé děti a nějak z toho zkrátka vybrušíš.“ Děti si oblíbily mě a já zase je. První zkušenost z této hodiny byla, že na děti neplatí křik, arogance a povýšenost, ale vstřícné a kamarádské jednání.

Stala se ti jako vyučující nějaká komická příhoda?

Stala a bylo to právě v oné první třídě. Musím vyvést z omylu lidi, kteří si myslí, že dětem mohou namluvit cokoli a ony to přijmou. To jsem zjistila v okamžiku, kdy se se mnou začal pft jeden nadšený prvňáček o tom, že stopa, kterou jsem jim ukázala, nepatří kočce, ale psu. Třikrát jsem ho přesvědčovala, že stopa patří opravdu kočce a snažila jsem se to nějak přejít. Ovšem když se vám za každou větu hlásí a opět sděluje, že stopa není kočičí, tak už opravdu nevíte, co mu na to říci. Nakonec jsem to vyřešila

prostřednictvím úkolu – každý, kdo měl doma kočku, nakreslil nebo obtiskl její tlapku. Takže vyřešení záhady se konalo druhý den.

Nevyvolaly v tobě tyto nebo jiné situace pocit, že to asi nebude práce pro tebe?

Je pravda, že teprve v praxi si člověk ověří, jaký doopravdy je, jaké jsou jeho vlastnosti a schopnosti, a jestli to, co studuje, bude pracovní náplní jeho života. Mnoho mých spolužáků zjistilo pravý opak. Já se snažím být trpělivá a vždy „nad věcí“. Zatím mě nepotkala žádná situace, která by mě zviklala.

Z našeho rozhovoru jsem získala pocit, že jsi rozhodnuta vstoupit do školství a věnovat se práci s dětmi. Proto bych se tě na závěr zeptala, jestli můj pocit je správný a jaké máš představy o své budoucnosti.

Pocit jsi získala velmi správný. Opravdu jsem rozhodnuta věnovat se v budoucnu dětem – jinak bych tento obor snad ani nestudovala. Doufám, že v budoucnu plně využiji znalosti o práci s dětmi s LMD. Protože studuji speciální pedagogiku, chtěla bych vyučovat na zvláštní škole nebo v pedagogickém centru. Ale samozřejmě bych uplatnila své zkušenosti také na základní škole, protože i tam se stále více setkávám s těmito dětmi – dětmi s poruchami učení.

Děkuji za rozhovor a přeji ti mnoho úspěchů ve studiu a v následné práci s dětmi
Lucie Sáblová

Z KULTURY

DIVADELNÍ KUKÁTKO

Divadelní spolek Krakonoš si dovoluje pozvat své příznivce na premiéru komedie V. K. Klicpery Potopa světa, a to na sobotu 18. března v 19.30 hodin a na neděli 19. března v 16.00 hodin do divadla Krakonoš ve Vysokém.

Předprodej jako vždy u pí Bláhové – Klenot, Vysoké nebo doma na tel. čísle 0432 / 59 36 17. Těšíme se na vás.

HEJ

Divadelní spolek Krakonoš připravil svým divákům velikonoční dárek v podobě veselohry Jevana Brandona-Thomase v překladu Zdeňka Vančury – Charleyova teta.

Bude nám potěšením setkat se s vámi při premiérovém představení dne 23. dubna v 19.30 hodin stejně jako při repríze dne 29. dubna také v 19.30 hodin.

Marie Trunečková

Maškarní bál

Poslední únorovou sobotu se sbíhaly děti do divadla Krakonoš, aby si užily na dětském maškarním báli. Bylo jich hodně a masky měly přehlédky. Nejvíce bylo snad čertů, čertic, čertíků, princezen, starých čarodějnic, bab. Pozornost sklídil Večerníček na kole, rozvázný Trautenberk i malinčí šášulové. Za hudebního doprovodu pana Pošepného rejdlily děti až do večera.

Mimofádnou událostí letošního bálu bylo předtančení pěti vysokých dívek – K. Babákové, M. Hejralové, V. Poláčkové, A. Saldové a I. Štěpánkové ze 7. třídy, které s nimi nacvičila paní učitelka Petra Jandurová ze ZUŠ v Jablonci nad Jizerou.

Dnes jsou divadelníci již tradičními pořadateli této milé akce a patří jim poděkování stejně jako panu starostovi za jeho přispěvek.

HEJ

Velikonoce

Kolik lidí ví, kde se vzaly a proč jsou a slaví se? V dnešním povědomí je větší na lidi u nás bere jako „jarní svátky“. Ale proč jsou někdy v březnu, jindy v dubnu? Jak to, že nemají pevné datum jako třeba Štědrý den?

Velikonoce se slaví vždycky v neděli po prvním jarním úplňku (první úplněk po 21. březnu).

Ve Starém zákoně se připomíná

památky, kdy Hospodin vyvedl židovský národ z egyptského otroctví. Jsou to svátky „Pascha“ – velikonočního beránka. Protože v předvečer těchto svátků byl ukřižován Ježíš Kristus, slaví křesťané své Velikonoce. Ostatně, jak v jedné ze svých písní zpívá Voskovec a Werich: „...čtete bibli, tam to všechno je...“ (A nebudete mít mezeru ve vzdělání!)

Křesťanství slaví Velikonoce už dva tisíce let a během těchto časů v každém národě, regionu i malém místě vznikaly různé pověry a zvyky, které těmto svátkům vtiskly svůj ráz i atmosféru.

V našich horách bylo méně času na „čarování“ než o Vánocích, protože se mnohde začalo pracovat na poli nebo byla pilná příprava k těmto pracím.

Masopust skončil „masopustním outerkem“, který býval spojen s průvodem maškar zvoucích na večerní tancovačku. Ten den se smažily koblihy, protože pak nastal půst také v jídle. Už nebyly zabíjačky a nikdo se nepřejídal. Následující den nastala Popeleční středa a doba se jmenuje postní. Křesťané v tuto středu dostávají požehnání křížem, který je z popele. Pak do Velikonoc následuje šest nedělí, které si lidé obecně takto pojmenovali: Prázdná, Krásná, Kejhavná, Družebná, Smrtelná a Květná. Proč se těm nedělím tak říkalo, nevím. Jen ta Květná má své opodstatnění pravděpodobně v tom, že se světlí kočky – květy jívky. Posvěcené kočky se polykaly, aby nebolelo v krku, hospodáři nosili větvičky na pole, zapíchli je do hlíny, a to byla ochrana proti kroupám. Kočky ve světnici zastrčené za obrazem chránily chalupu, aby neuhodil hrom.

Po **Květné neděli**, kdy se zpívají pašije, začíná velikonoční týden. Velikonoční dny se jmenují: Škaredá středa, Zelený čtvrtek, Velký pátek, Bílá sobota, Hod boží velikonoční a mrskaný pondělek. Za našeho dětství byly otevřené krámy po celý rok každou celou sobotu i v neděli dopoledne. Jen na Boží hod velikonoční a vánoční, jako v jediné dny v roce, bylo zavřeno celý den.

O **Škaredé středě** do slunce východu se smetí donášelo za mezník na sousedovo, aby hmyz (blechy, vši, škůdci stromů) odešel tam. Krtek se přeháněl k sousedovi tak, že se mlátilo cepem před mezníkem. Co se stalo, když oba sousedé dělali totéž? Asi krtek i hmyz zůstali tam, kde byli. Ten den se také každá svobodná dívka chránila podívat do zrcadla, protože by pak byla škaredá.

Na **Zelený čtvrtek** se kropilo svěcenou vodou kolem domu a říkalo se: „Všecko zlý od nás a dobrý k nám, opatruj nám to Pán Bůh sám!“ Ten den se musel jíst med. Mazal se většinou k snídani, na pečivo ve tvaru stočeného hada, zvané „jidáš“. Med chránil před včelím a vosím bodnutím a hadím uštknutím. Také se v tento den vařilo zelí, to naše vysoké červené, které se mohlo jíst i syrové, a to proto, aby byl člověk po celý rok zdravý, čilý a červený. Na Zelený čtvrtek naposled zvonily zvony, říkalo se, že uletěly do Říma, a místo zvonění chodily děti s klapáčkami a řehtačkami a odzváněly poledne. Děti bývalo hodně, a tak býval pořádný rámus.

Na **Velký pátek** před východem slunce se musely v domě vymést všechny pavučiny, smetí a všechna nečistota

a donést daleko od domu. Někde dívky chodily a tancovaly okolo trní, šípů a hloží, aby u muziky hodně tancovaly. Také kousaly do mezníku a věřily, že je celý rok nebudou bolet zuby. Velký pátek byl tajemný den, věřilo se, že se otevírá země a může se najít poklad. A to právě v té době, kdy se zpívaly druhé pašije.

Na **Bílou sobotu**, když se vrátily zvony a ozval se jejich hlas, čekali lidé, aby se při tom zvonění omyli vodou nebo sněhem. To proto, že zůstanou celý rok zdraví, čilí a hezčí.

O „**velké neděli**“ se barvila vejce – kraslice. V červené a anilínové barvě, koupené v apatyce, nebo v červeném obalu z kolínské cikorky. Zlatožluté kraslice byly z cibulových slupek a zelené z mladého osení, to když už nebyl sněh. Kraslice připravovaly dívky pro chlapce a chlapci pletli pomlázky z vrbového proutí.

O „**mrskaném pondělku**“ šli hoši na koladu našlohat dívkám, aby celý rok hodně tancovaly. Dívky se za výskotu vykupovaly kraslicí, aby byl konec šlohaní. Za to hoši v létě o pouti kupovali dívkám marcipán, perníkové bobky nebo círované perníkové srdce. Říkalo se, že chlapec koupil dívce „pouti“. Mrskaným pondělkem končí velikonoční týden.

Chvála tradicím, které ještě neumřely! Dokud jsou živé, nepohltní je neosobní technika a studená čísla počítačů, budou žít i národy, bude žít lidské teplo i laskává srdce!

Veselé Velikonoce!

Jiřina Doubalíková

O masopustním outerku, když šla děvčata k muzice, napomínal je hospodář: „Holky, vysoko skákejte a vyskakujte, ať nám vyrostе vysoký len!“ /Z paměti Jana Zemana (1862-1945) ze Stanového.)

Před I. světovou válkou zvala Mládežnická jednota na masopustní úterý na svou taneční zábavu průvodem různých masek, maskar. Byl tam vždy žid s ranecem, medvědář s medvědem, policajt, vojáci, cikáni. Za I. světové války to usnul, ale potom zase po válce se průvody obnovily. Zvláště byly bohaté po roce 1926. To po několik roků chodily maskary oblečené z bohaté zásoby krojů, které vlastnili ochotníci po hrani populární hry Cesta kolem světa. Tak se v průvodu objevovali indiáni, brahmíni, cikánky, cestovatelé, dokonce táhli i krokodýla.

Velikonoce letos připadají na konec dubna

- 7. března – „masopustní úterý“
- 8. března – Popelčíní středa
- 12. března – Prázdná neděle
- 19. března – Krásná neděle
- 26. března – Kejchavná neděle
- 2. dubna – Družebná neděle
- 9. dubna – Smrtelná neděle
- 16. dubna – Květná neděle
- 23. dubna – Velká neděle,
- Boží hod velikonoční
- 24. dubna – „mrskaný pondělek“

Jana Vaváčková

Kolo se točí a mlýn klope, to je nové u klapáče

V roztockém mlýně se už vodní kolo točí, a o to je ten mlýn hezčí. Nebylo tak lehké sehnat mistra, který vodní kolo postaví. I když je to řemeslník na slovo vzatý, váhal, zda na to stačí. Říkal jsem mu: „Ty to dokážeš, už proto, že dnes v Podkrkonoší nemáme ty mistry „sekerníky“, kteří po mlýnech chodili a vodní kola stavěli.“ A tak jsme se dohodli, že mistr truhlář „sekerník“ se do stavby pustí. Bylo třeba narýsovat schéma vodního kola, určit rozměry a počty segmentů, ramen, čepů a ložisek a odhadnout potřebné množství dřevěných fošen. Vše pak pokračovalo podle dohody a materiál se zavezl do dílny k mistrovi „sekerníkovi“. Mistr se zhostil prací dobře, i když to pro něho bylo něco zcela neobvyklého oproti běžné truhlářské profesi. Myslím, že právě při stavbě vodního kola se potvrdily odborné kvality skutečného mistra svého oboru, pana Václava Klímy z Helkovic, který si dovedl poradit a vodní kolo pro roztocký mlýn postavil.

Tak tedy u mlýna se kolo točí a necht všem návštěvníkům ukáže, jaké máme šikovné „sekerníky“ – truhláře.

Poněvadž do mlýna chodí i děti ze škol, v nové sezoně jsme na ně pamatovali zřízením dětského koutku se starými hračkami a celou paletou překrásných pohádkových loutek, s nezapomenutelným vodníkem Norbertem, čertem Roháčkem a čarodějnici Albínou.

Přijďte pobejt do mlýna. Vše si prohlédnete a určitě nezapomenete na pěkný zážitek.

Mlýn je otevřen od 1. května do 30. září, vždy Út – Ne od 9. 00 do 16. 00 hodin. Objednávky na tel. 0431 / 68 32 90 denně do 8. 30 hodin.

Ing. Bohumil Novotný

Z HISTORIE dávne i nedávne

Zájezdni hostinec Ve Dvorku

Jak asi vypadal v roce 1918?

Byl to přízemní kamenný domek u hlavní silnice ke Sklenařicím. V roce 1834, kdy město stihl ten obrovský požár, o němž jsme se již zmiňovali, zůstal tento domek ušetřen. Dlouho byl posledním domkem na okraji města. Bývalo tam mýto, velká kovárna a již v té době známá zájezdni hospoda. Své jméno dostala hospoda od velkého dvora, který je dodnes zachován. Do dvora vedou dvoje veliká železná vrata a obehnané železným plotem. Koňské potahy jedněmi vraty do dvora vjížděly, druhými vyjížděly. Vzadu ve dvoře byly postaveny tři maštale, dvě pronajímaly hospodský formánům, ve třetí měl svůj dobytek. K maštalím byl přistaven směrem do dvora seník, jeho podlaha je na velikých a silných kamenných sloupech a tvoří tak strop podjezdu, který se stal úkrytem pro povozy za nečasů, když formani v hospodě přenocovali.

Rudolf Ulman měl koncesi v této hospodě od roku 1883. Původní velkou

kovárnu zmenšil a pronajímá kováři Nedomleovi, který stavěl taky pumpy a přestavoval vážnice na moderní pumpy. Jedna pumpa stála až do roku 1922 ve dvoře, pak se zrušila a s ní i kovárna. Z té byla zřízena obytná místnost.

Hospoda byla zrušena až v roce 1952. Šenkovna byla velká, měla pět oken. V kulatém výklenku stál šenk, v jeho spodní části byla lednice na chlazení piva, na vrchní části pípa na točení piva. Zařízení bylo podobné jako v ostatních hospodách, o nichž jsme už psali. Zajímavostí a do jisté míry i atrakcí byl hrací automat – orchestrion. Hrál po vhození šestáku (20 haléřů), celkem asi dvacet písniček. Vedle automatu stála dlouhá lavice, která byla v zimě nejvíce vyhledávaná. Vedle ní byl vchod do kuchyně, kde stála velká kachlová kamna, vsazená zadní stěnou do zdi šenkovny, a tato zeď byla pořád teplá. Stólů bylo celkem šest, velký kulatý a leštěný stál uprostřed.

V nasepačkách se topilo jen dřívím a kvalitním hornoslezským uhlím. Další zajímavostí byly veliké hodiny s dlouhým mosazným závažím a velikým perpetlíkem, které odbíjely silným hlasem každou hodinu.

Už jméno zájezdni hostinec napovídá, že se tu často zastavovali formani, bývali i na noc. Do šenkovny se daly na zem slamníky, deky a bylo ustiáno.

I v této hospodě se vařilo jen o jarmarcích. Trvale ale byly k dostání vuřty, říkalo se jim uzence, a „křenovky“, to byly párky s křenem.

Hosty byli jen muži, pilo se pivo, jen sem tam nějaká kořálčička, a hrály se karty.

Na rozdíl od mnohých hospod celý komplex budov hospody *Ve Dvorku* stojí dodnes, jen účel je už jiný. Na dvoře parkují auta pravníků bývalého hospodského pana Ulmana. Dům obývají Harčarikovi.

V nedávné době se objekt bývalé hospody stal znovu známým, neboť část českého filmu *Krása* se odehrává právě *Ve Dvorku* ve Vysokém.

O životě v hospodě *Ve Dvorku* vyprávěla paní Marie Metelková, dcera Ulmanových a maminka paní Milušky Harčarikové. Vyprávěla také, jak už jako desetiletá holčička roznášela hostům pivo. Kde ty loňské sněhy jsou...

Z archivních záznamů převyprávěla
Ludmila Hnyková

„Kdyby se to nedojedlo...“

Dojdeme si dneska pro trochu humoru k sousedům. Roprachtice nejsou zas až tak daleko.

Ten táta s mámou bydleli se synem Jindřichem v chaloupce na horním konci vesnice u cesty, kousek pod hlavní silnicí. Bylo takové ráno, co slibuje hezký den. Ve vzduchu už vonělo jaro, a tak honem s peřinami ven na bidlo, ať po zimě pěkně vyvětrají. Jak je tak máma naklepává, načechrává, zpívá si s citem na půl vesnice:

„Noc byla krásná, májová,
vítr se dó ní tíše nés“ -
„Jindřichůů, vynes ručník,“ zavolá
do síňky a zpívá dál

„zda ná to dráhá vzpomeněš,
jak blažen jsem v tvou náruč klės...“

•

Jednou si jeden sedlák zjednal partu
sekáčů – tenkrát se ještě sekalo ručně,
kosou – pokosit pole na „ropratickejších
vrších“.

V poledne přinese hospodyně na pole
oběd. Z loktušky vyndává pekáč rejšov-
níku, jeden, kousají sekáči, opravdu jen
jeden, a oni mají hlad tak na dva, ne-li na
tři. Ale to už je sedlák pobízí: „Jezte, mlá-
denci, jezte, ale berte to pěkně z jednoho
konce, kdyby se to nedoobjedlo, ať to tak
ošklivě nevypadá!“

Anna Čeřovská

Z dopisů našich čtenářů

Konkurenti po vysocku aneb stalo se před šedesáti lety

Odedávna bylo normální, že obchodníci,
živnostníci a řemeslníci ve stejném místě
se snažili být alespoň v něčem lepší než
jejich soused. Zlepšovalo to kvalitu slu-
žeb ve prospěch jejich zákazníků.

Jako dospívající pražský kluk jsem
měl o prázdninách ve Vysokém nad Jize-
rou prima kamaráda Viktora Nesvadbu,
který se v té době učil výrobě lyží u své-
ho strýce Karla Koldovského, odchovan-
ce Antonína Bartoně staršího. Koldovský
se osamostatnil, postavil domek s dílnou
u hřbitova a konkuroval lyžím „bartoň-
kám“. Koncem těch třicátých let přišla
móda lepených lyží nejen pro běh. Umož-
ňovalo to používat různé druhy dřev,
u běžek zejména lipové pro jejich vyleh-
čení. Takové běžky měly skluznici z hiko-
ry nebo habru, střed odlehčený třeba aká-
tem a navrchu pruhy jasanu a lípy. Lyže
byly velmi atraktivní, lehké, pevnější
i rychlejší díky skluznici z velmi tvrdého
dřeva. Staré celojasanové lyže bylo nutno
vyrábět pracně ohýbáním napařených
jasanových polotovarů v klecích. Nová
technologie lepením z různých materiálů
umožnila lepší využití více druhů dřeva
a byla nutná pro udržení kroku s ostatní-
mi výrobci.

V té době jsem chodil o prázdni-
nách velice často do dílny pana Koldov-
ského, ovšem spíše překážet než pomá-
hat. Nové modely lyží, tak jako dnes, byly
velice dobře tajeny před konkurenty do
doby, než byla připravena dostatečně vel-
ká série, se kterou bylo možno jít na trh.
Jednoho pěkného letního dne přišel pan
Koldovský zvenku do dílny a říká Vikto-
rovi, aby ty nové rozpracované běžky
uklidil z dílny na půdu. „Jde k nám starý
Bartoň a nemusí hned vidět, jaké běžky
chystáme.“ Cesta z malého náměstí je
dost dlouhá, a tak než se starý pan Bartoň
se svým majestátním brčkem přikolébá,
bylo dost času na skrytí modelu před jeho

zvidavým zrakem. Ovšem jinak byly
mezi mistrem a jeho bývalým učněm
vztahy sousedsky přátelské.

Oba byli výrobci kvalitních lyží
a v mládí i vynikajícími závodníky jak ve
skoku, tak v běhu na lyžích, vždyť vysoc-
ký Ski klub je druhý nejstarší spolek
v Čechách. Jejich závodnickou štafetu
pak přebíral Antonín Bartoň mladší i Vik-
tor Nesvadba. Ten do té doby, než ho lid-
ská zrada a provokace dostala koncem
války do koncentračního tábora. Z toho se
vrátil až po válce s poškozeným zdravím,
takže jako teprve jednadvacetiletý už
nemohl úspěšně závodit. Jeho strýc Karel
Koldovský byl propuštěn z koncentráku
s podlomeným zdravím a krátce nato
zemřel. Viktor Nesvadba po válce přesíd-
lil do Harrachova, kde vyráběl a opravo-
val lyže. Umřel také předčasně ve věku 56
let.

Zdeněk Bureš, Praha
a Ropratice

Okénko podnikatelů

Komu se nelení, tomu se zelení

Byla by těch různých českých přísloví na
stejně téma celá řada a všechna by mohla
sloužit za nadpis k tomuto článku, který
vypráví o nesmírně pili, pracovitosti,
odvaze, nápadech, o šikovnosti, o spous-
tě probdělých nočních hodin, nervech na

prasknutí, o starostech. Tohle všechno
jsem si uvědomila, když jsem prvně při-
šla do nového sportovního obchodu pana
Fišery. Je to vzorová ukázka, jak je mož-
né i na tak malém městě vybudovat
moderní účelový obchod. Už samotný
interiér je neobvyklý tím, že byla pone-
chána původní cihlová neomítnutá klen-
ba. Prostor je členitý, zvlášť lyže a doplň-
ky, zvlášť obuv a největší prostor patří
sportovním oděvům a osácení včetně
čepic, rukavic, šátek a šál, a také batohům
a kabelám všeho druhu. Je tam snad
všechno, na co si ve vztahu k zimním
sportům vzpomene.

V roce 1993 otevřeli manželé Fišero-
vi první obchod – Květinu, která má
dnes jméno v širokém okolí. Tři roky
nato, v devadesátém šestém, prodejnu
sportovní v druhé části domu Schrötro-
vých, kterou později rozšířili o hračky,
knížky a školní potřeby.

Tento v pořadí třetí obchod byl otev-
řen 1. února 2000. Díky letošní zimě,
spouště sněhu a fungujícím vlekům má
město spoustu hostů i ze zahraničí, a to
všechno pomáhá prosperitě obchodů ve
městě, vzniká zdravá konkurence a mě-
sto vzkvétá, ať chceme nebo nechceme.

A ještě na jeden závažný problém
jsme při rozhovoru narazili. Čas. „Den by
měl být delší, aby se všechno stačilo,“
řekl pan Fišera, „ne osm, ne deset, ale
i šestnáct i dvacet hodin práce, soboty
i neděle, žádný nebo velice omezený
rodinný život.“ I tím se platí, chce-li
někdo něco dokázat.

A jak, vážení, hodnotíte skutečnost,
že to je další podnik, který má otevřeno
nejen v sobotu, ale i v neděli? Pamětníci

první republiky vědí, že to bylo dost samozřejmé. Chtěl-li se někdo prosadit, nesměl se dívat na hodiny.

Všem takovým skutečným podnikatelům přeji jménem redakce hodně další síly, nových nápadů a další úspěchy.

Ludmila Hnyková

CESTUJ, CESTUJEŠ, CESTUJEME

Na horách se cítím svobodně

Pan Čestmír Slavík z Vysokého nad Jizerou zná mnohá místa v Alpách – Waliských, Savojských, Bernských, Lechtalských, Berchtesgadenských, Ötztalských, Stubaiských, Zillertalských, Kitzbühelských, Karnských, Julských, – nedá se nic dělat, ale ještě musím pokračovat -, v Rätikonu, Vysokých a Nízkých Taurech, Dolomitech a Karavankách, což jsou také alpské skupiny – stejně důvěrně jako v našich horách, které prochází s manželkou a přáteli. Byl v Řecku, Francii, na Korsice, ve Slovinsku, Itálii, Rakousku, Německu a Švýcarsku. Na své cesty se připravuje i teoreticky, odebírá měsíčník Lidé a země, z něhož čerpá, sleduje cestopisné a přírodopisné pořady v televizi. Pořizuje si bohatou fotodokumentaci a při návštěvách zahraničí si většinou vede deník. Je členem Klubu českých turistů. To vše ho přímo předurčilo

k tomu, aby se stal obětí naší „cestovatel-ské“ rubriky. Poprosila jsem ho o rozhovor.

Pane Slavíku, patříte k lidem, kteří se dostali na Západ až po revoluci, nebo jste měl možnost cestovat již dříve?

Poprvé jsem se tam dostal až v devadesátém roce, a to do Rakouska. Nejel jsem tam však za nákupy, ale za turistikou.

Do zahraničí jezdíte s cestovními kancelářemi, nebo se spoléháte sám na sebe?

Až na jednu výjimku jsem pokaždé využil služeb cestovní kanceláře. Nemusím se starat o dopravu, ubytování, všechno mám zajištěné a zaplacené předem, a i když každý zájezd má svůj plán a průvodce, je tam dost volnosti k vytvoření vlastního programu.

Zřejmě dáváte přednost horám. Říká vám něco i „voda“ a památky?

Rozhodně mě neláká ležet celý den někde na pláži, tělo vedle těla. Jsem spíše samotářský typ, na horách se cítím svobodně. Ale zajímají mě také památky a historie vůbec. Proto se mi líbilo například v Řecku, bylo tam všechno.

Zůstaneme u toho Řeka? Kterou část jste navštívil, kdy a jak jste se tam dostal?

Projeli jsme celé Řecko od západního k východnímu pobřeží přes pohoří Pindos, dostali jsme se až do Soluňského zálivu. Byl jsem tam na podzim roku 1996, tři týdny od poloviny září, jel jsem

autobusem s cestovní kanceláří Hoška tour. Přes Rakousko do Itálie, tam jsme si prohlédli Raveny s velkým množstvím památek včetně hrobky Danteho, a Bari, kde jsme měli policejní doprovod kvůli velkému množství pouličních zlodějů. V Brindisi jsme se nalodili i s autobusem a pluli do Řecka, do Igumeniky.

Pak už jste pokračovali po souši?

Moře jsme brzy nechali za zády a začali stoupat k prvním průmyskům pohoří Pindos, jež se táhne od albánských hranic na severu ke Korintskému zálivu na jihu. Dostali jsme se k Ioanninskému jezeru, které připomíná Balaton, a projeli Ioanninou, městečkem ležícím na jeho břehu. Je to někdejší sídlo tureckého sultána Ali Paši. Dochovala se tam stará pevnost s mešitou a minaretem. Zajímavé je i městečko Metsovon, letní a zimní turistické středisko s hotely, vleky a vším, co k tomu patří. Ještě nějakou dobu jsme stoupali do průmysku Kataras, který je nejvyšším silničním přechodem přes Pindos, leží ve výšce 1765 m n.m., a pak zase klesali a sjížděli do Tesálské nížiny, kde se před námi objevily skály známé Meteory. Nocovali jsme v městečku Kalambaka v kempu Kostrakis přímo pod skálami. Byl perfektně zařízený – mramorem vykládané sprchy, koupelny, automatická pračka, sušička, bazén, plynové vařiče, kryté jídelny, všechno to bylo v ceně, navíc byl tam jenom náš zájezd. Kemp byl opravdu nádherný.

Jak na vás zapůsobilo skalní město s kláštery?

Měli jsme smůlu na počasí. Bylo oblačno, jenom chvilkami svítilo slunce, a najednou se od hor přihnala bouře. Ale i tak to byl zážitek. Kláštery jsou postaveny na pískovcových skalách, připomínají hrady nebo pevnosti. Původně jich zde bylo jedenadvacet, zachovalo se jich pouze šest, z toho jeden ženský. Ty první vznikly už ve 14. století. Mniši se do nich dostávali v koších vytahovaných dřevěnými rumpály, dnes už jsou tam schody a můstky. Zpřístupněné veřejnosti byly až v roce 1921. K vidění jsou tam pozůstatky svatých a krásné náhrobky, kříže ze svatého dřeva a jejich schrány, ikony a ruční malby, číše a bible, biskupské hole a zlatená roucha, umělecké miniatury, předměty vyřezávané z dřeva, vzácné nástěnné malby. Zůstali jsme překvapeni, když na nás jedna stará, typicky oblečená Řekyně prodávající suvenýry začala mluvit česky.

Absolvoval jste nějaké pěší túry?

Vystoupil jsem na Olymp. Trvalo mi to tři hodiny a nebylo to zrovna jednoduché kvůli převýšení 1815 metrů a velmi proměnlivému počasí, které je tam běžné. Ale ty nádherné výhledy stály za to. Chvilí jsem byl na vrcholu sám, čtvrt hodiny po mě přišel nějaký Angličan, navzájem jsme se vyfotili. Po něm přišel i můj kolega. Vrchol (2915 m) i okolní skály byly pocukrovány sněhem. Když se zvedly mraky, viděl jsem Soluňský záliv i s pobřežím. Nahore jsem pobyl bezmála dvě hodiny a stejnou cestou jsem sešel dolů. Počasí pak bylo jasné, ale vál silný vítr.

*Pokračování příště
Naslouchala Alice Sládková*

SPORT

Zprávy Ski klubu

Připravám na *Ski sprint* věnoval Ski klub spolu s Falco sportem mnoho úsilí. Jen samotné úpravy náměstí trvaly dva dny. Počasí ale 29. ledna sedmdesát pořadatelů zklamalo.

Perfektně připravené, ozvučené a osvětlené náměstí nakonec pro silnou sněhovou vánici nenavštívilo příliš diváků a ani účast závodníků nebyla vysoká. Pro závěje na silnicích se do Vysokého nedostali.

Kvalitně obsazený závod mužů vyhrál z patnácti účastníků Bíman před Jakoubkem a Korunkou.

Výsledky našich ve finálových jízdách: 1. Šaldová, 3. Doubalíková, 1. Saska, 2. Prokůpek, 5. Pánková a 2. Nesvadba.

Petr Nesvadba, náš nejúspěšnější závodník, obstál skvěle na *Mezižupních závodech* ve Vysokém a v Jilemnici. Oba závody, po MČR nejdůležitější v sezoně, vyhrál. Výborně si vedli i Šaldová, Saska a Prokůpek.

Očekávaný 13. ročník závodu *Po staru* se uskutečnil podle plánu 19. února 2000. Zasloužil by si celostránkové zpracování, přálo mu totiž nejen počasí, ale i veliká účast závodníků a diváků. Těch se sešlo ve Vysokém kolem 1500. Celodenní program zahájila společná vzpomínka na bývalé závodníky a činovníky klubu na místním hřbitově. Slavnostní zakončení s předáváním „dantesů“ a pohárů se pak konalo U Ferého až ve večerních hodinách. Závodníci ČSK ve Vysokém si poradili se silnou konkurencí a dosáhli nejpřednějších umístění.

Jiří Doubalík

Z výsledků závodů uvádíme počet účastníků v jednotlivých disciplínách a umístění našich členů na předních místech.

Distanční závod mužů na 5000 metrů:
1. Jindřich Šíkola, 2. Roman Čivrný, 3. Miroslav Morávek. K závodu bylo přihlášeno a odstartovalo 35 závodníků.

Závod dívek na 1000 metrů:
1. Věra Dlabalová. K závodu se přihlásilo, startovalo a závod dokončilo 8 závodnic.

Závod o rekord 100metrový po rovině krokem telemarským – kategorie do 35 let: 1. Gunnar Havel, 2. Jindřich Šíkola, 3. Miroslav Morávek; **kategorie nad 35 let:** 1. Zdeněk Seidl, 2. Jiří Holeček. V první kategorii startovalo 32 závodníků, ve druhé 28.

Jízda dam na 1000 metrů:
2. Jana Bartoníčková, 3. Věra Dlabalová. K tomuto hlavnímu závodu kategorie žen se přihlásilo, startovalo v něm a dokončilo ho 26 závodnic.

Hlavní závod 2000metrový, věnovaný památce vysokých závodníků: 1. Jindřich Šíkola, 2. Gunnar Havel, 3. Roman Čivrný. K závodu se přihlásilo, startovalo a závod dokončilo 28 závodníků.

Závod ve skoku – kategorie do 35 let:
2. Jaroslav Hlužík; **kategorie nad 35 let:** 1. Pavel Večerník, 2. Zdeněk Seidl. V první kategorii startovalo 25, ve druhé 13 závodníků.

Zdeněk Seidl

Skijácký bál

Po dni, pro mnohé z nás stráveném v bílé stopě „první středoevropské padesátky“, jsme se, nejspíš ještě málo unaveni, vypravili do Krakonoše na Skijácký bál unavit se také jinak – společensky.

K tanci i poslechu hrála kapela Mozaika z Vrchlabí a svého úkolu se zhostila výtečně. Muzikanti zahájili bál prvními tóny již před 20. 00 hodinou, ačkoliv v té době sál ještě zel prázdnotou. Avšak cedulky *reservé* umístěné na stolech dávaly tušit snad poněkud opožděný příchod dalších hostů. A skutečně, nedlouho po zahájení se začali trousit, někteří oblečení ve sportovním jako praví skijáci, jiní ve společenském.

Obsluha byla skvělá, nenechávala nás dlouho „na suchu“. Komu po náročném sportovním nebo tanečním výkonu vyhládlo, mohl ochutnat skvělou zajišťovací kuchyní, k jejíž specialitám se jako příloha podávalo znamenité vysoké zelí.

Kdo chtěl, jistě se dobře bavil, a nebyť toho, že muzikanti již dvě hodiny po půlnoci začali balit své nástroje, jistě by lekteři ještě pobýli.

Sj

Rozhovor se zajímavou osobností – sportovcem

Otakar Krámský je osmnáctiletý juniorský reprezentant ČR v běhu na lyžích. Jeho významným úspěchem byl podíl na vítězství družstva chlapců na MS sportovních klubů v Ga – Pa v roce 1996. Dal-

ší výsledky z roku 1998/1999 jsou: 2. místo na MČR – 7 km volně, 2. místo na MČR – 10 km klasicky, 1. místo na MČR – štafeta 3 x 7 km volně a 1. místo v Junior Cupu – 15 km volně. Je mistrem KSL pro rok 1999.

Jak ses dostal k tomuto sportu?

Dostal jsem se k němu díky rodičům, s příchodem na sportovní školu jsem začal závodit.

Jaký byl tvůj největší úspěch?

Několikrát účast na MČR.

Nemáš strach, že ti úspěch jednou přeroste přes hlavu?

To bych musel být hodně dobrý, ale kdo chce v tomto sportu něco dokázat, musí tvrdě dřít.

Jsi spokojený se sponzory?

Ne. Většinu sponzorů lyžování nezajímá, je pro ně málo perspektivní. Sice uznávají, že je to jeden z nejtěžších sportů, ale to je málo.

Máš před závodem nějaký rituál?

Dobře se najíst a jít do toho.

Pronásleduje tě při závodech tréma?

Při samotném závodě ne, tam ze mě všechno spadne a jediná moje myšlenka je jet na maximum a zajet v co nejlepším čase. Ale před závodem mám trému jako každý.

Jak snášíš konkurenci?

Myslím, že dobře. S mým největším soupeřem sedím už pět let v lavici a jsme nejlepší kamarádi a ostatní jsou taky v pohodě.

Čím ovlivnil sport v kladném slova smyslu tvůj život?

Asi tím, že neberu drogy a snažím se bojovat fér.

Kde trénuješ nejraději?

Asi v lese, když jsou najeté pěkné stopy a všude je ticho.

Které jiné sporty uznáváš?

Biatlon, plavání a všechny individuální sporty, ale nesnáším fotbal.

Máš nějaký vzor?

Vladimíra Smirnova.

Kdybys měl šanci trénovat se sám, jak by vypadal takový den?

Začal bych ranní rozcívkou, proklusnutím, pak by následovala snídaně, po ní hodina pauzy, potom první fáze tréninku, oběd. Tak po dva a půl hodině druhá fáze tréninku, svačina a před večerí na masáž a do sauny. A večer bych šel za svou přítelkyní, na kterou mám bohužel málo času.

Jakým způsobem relaxuješ po perném závodě?

Dobře se najím, zajdu do vířivky, na masáž a pak jdu většinou spát.

Myslíš, že by tě sport jednou mohl uživit?

Lyžování je schopné uživit. Například Kateřina Neumannová má základní plat 17 tisíc a pak závisí na tom, jak zajede na světovém poháru, protože z těchto výsledků dostává prémie. A abych měl plat tak 80 tisíc, musel bych jezdit do 10. místa na světových pohárech, a tyto samé peníze má druholigový fotbalista.

Jaký máš názor na sebe jako na sportovce?

To je těžké říct. Myslím, že lyžuji dobře. Jsem v juniorské reprezentaci a docela mi to jde.

Zasahuje ti sport do soukromého života?

Určitě ano, mám méně času na jiné věci. Ale když chci dobře závodit, musím tomu podřídit svůj život alespoň do té doby, než se závoděním skončím.

Co plánuješ do budoucnosti?

Dostat se do mužské reprezentace a mít dobré výsledky.

Děkují za rozhovor a ať ti to jezdí stále tak dobře!

Lenka Jiroušová, III. B

MEZINÁRODNÍ ZÁVODY ve skoku prostém ve Vysokém nad Jizerou dne 10. března 1955

Toto datum by mělo být zapsáno zlatým písmem nejen v zápisnici lyžařského oddílu, ale i v městské kronice. Tohoto památného dne se uskutečnil dávný sen všech lyžařských pracovníků, neboť mohli uvítat ve svém středu vynikající lyžaře, závodníky z Norska, Finska, tehdejší NDR a Rumunska. Poslední mezinárodní závody byly ve Vysokém v roce 1913, tedy více než 40 let předtím.

Již před osmou hodinou vlály na vysokém náměstí vlajky: norská, finská, československá, rumunská a německá. Příjezd hostů se očekával kolem deváté

hodiny. Náměstí se pomalu plnilo místními občany, rekreanty a školní mládeží. Všichni chtěli naše milé hosty uvítat. Krátce po deváté hodině přijeli nejprve naši závodníci a funkcionáři a v druhém autobuse přijeli cizinci. Mezi shromážděným obecnstvem nastal velký jasot a za nadšeného volání vystupovali naši milí hosté z autobusu. Mezi hosty byl už nám známý loňský vítěz mezinárodních závodů v Harrachově Laitinen Tauno, stále se usmívající sympatický Fin.

Poté se odebrali všichni závodníci k můstku v Šachtách, kde byl trénink. Počasí bylo již zrána velmi nepříznivé, byl silný mrazivý vítr. Všichni jsme doufali, že se vítr do odpoledního závodu uklidní a že závod proběhne za pěkného, klidného počasí, jak tomu jsme v Šachtách zvyklí. Bohužel tentokrát k nám příroda nebyla tak přiznivá. Silný vítr nejen že nepovolil, ale chvílemi ještě zesílil.

Mezitím se vysoké náměstí změnilo k nepoznání. Jeden autobus za druhým přivázel milovníky lyžařského sportu z blízkého i dalekého okolí. Všechny obavy z malé návštěvnosti, přestože závod se konal ve všední den, i přes nepříznivé počasí se ukázaly zbytečné. Nyní jsme se teprve dozvěděli, jaký zájem je o náš závod. V některých továrnách v okolí se pracovalo přesčas, jen aby zaměstnanci mohli jet do Vysokého. Kolem jedné hodiny odpoledne přijelo od Semil deset autobusů za sebou, vysoké náměstí prožívalo něco, co dosud za své 600 let trvající existence nezažilo. Tentokrát přijelo mnoho lidí i od Jilemnice, odkud byl dokonce vypraven zvláštní vlak. Celkem se do Vysokého sjelo na 280 vozidel, kte-

rá zde parkovala, nepočítaje autobusy, které jezdily neustále.

Závod byl zahájen se vši parádou a trubači zatroubili fanfáry. Průběh závodů značně utrpěl silným větrem a nedosáhl takové úrovně, jak jsme byli zvyklí na našich Šachtách. Přesto však zahraniční závodníci ukázali to, co jsme zde dosud neviděli.

Udílění cen bylo v hotelu Bartoníček. Kritika zahraničních účastníků byla velmi příznivá. Dobrým dojmem působily i ceny, které pro tento účel zhotovil Alois Hásek. Navštěvnost se odhaduje na sedm tisíc osob.

Zapsal Josef Lukáš (z archivu)

Mistrovství ČR staršího žactva v běhu na lyžích pro rok 2000

Když jsem se 5. února ráno brodila rozcahtaným sněhem z Tříče do Vysokého a kapky deště mi stékaly po krku, hloubala jsem o sloganu z letáčku propagujícího lyžování se stoletou tradicí v našem městě – „Vysoké nad Jizerou – město nejkrásnější zimy“. Přemýšlela jsem také o tom, jestli zuřivý reportér Egon Ervin Kisch někdy zuřil a pochybovala o svém zdravém rozumu, který mi nezabránil v naprosto zbytečné cestě „nahoru“. Měla se sice konat nejvýznamnější akce této zimní sezony ve Vysokém – Mistrovství České republiky staršího žactva v běhu na lyžích pro rok 2000, ale kdo by v takovém psím počasí závodil? Byla jsem překvapená. Ukázalo se totiž, že takových jedinců byla spousta.

Když jsem „doplavala“ na Šachty, hemžilo se to tam, déšť neděšť, závodníky, trenéry, pořadatele. Na rozdíl od silnic byly tratě v naprostém pořádku, vše bylo připraveno, mohlo se začít. V sobotu se běželo klasickou technikou. Žactvo bylo rozděleno do čtyř kategorií – starší žákyně ročník 87, starší žákyně ročník 86, starší žáci ročník 87 a starší žáci ročník 86. V 9. 30 vyrazila první závodnice a v půlminutových intervalech za ní další. Za půl hodiny startovala druhá kategorie dívek a pak podle stejného systému pokračovali hoši. Trať byla dlouhá tři kilometry. Teplota vzduchu se pohybovala kolem 3° Celsia, teplota sněhu byla na nule. Za normálního počasí jsou tratě vidět celé, v sobotu závodníci mizeli v mlze. Přesto neunikli žádným kontrolám. Závodilo se celé dopoledne. Neoficiální výsledky byly k dispozici hned. Ty oficiální i přes krátký výpadek techniky ke konci závodu způsobený vlhkem byly vydány také včas. Sobota se stala opravdu šťastným dnem pro Lenku Muncingerovou ze SK SKI Janov-Bedřichov, Andreu Hájkovou ze SKI klubu Harrachov, Tomáše Kroupu ze SK Tři Studně a Jiřího Formánka z SK Nové Město nad Metují, kteří se stali mistryňmi a mistry ČR. Spolu se svými kolegy na druhých a třetích místech si odnesli poháry, medaile, diplomy a věcné ceny.

Tak jak bylo počasí v sobotu neuvěřitelně ošklivé, bylo v neděli až neuvěřitelně krásné, sluníčko a sníh doslova oslepovaly. Podmínky pro závod byly mnohem příznivější, což se projevilo i na časech závodníků, byly lepší. Mistrovství

pokračovalo stíhacím závodem – volně na trati dlouhé čtyři kilometry. Start těchto závodů je po organizační stránce těžký, ale dopadl dobře, nedošlo k žádné chybě. Pro mistrovské tituly si v neděli doběhli opět Lenka Muncingerová, Andrea Hájková a Tomáš Kroupa, v poslední kategorii zvítězil Aleš Razým ze Ski klubu police Plzeň.

Jak jsem se dozvěděla od představitelů vysokého Ski klubu, k průběhu závodů neměl nikdo žádné vážnější výhrady. Technický delegát Josef Vrabec po jejich skončení je zhodnotil superlativ. Všichni chválili kvalitu tratí, která byla i za daných podmínek velmi dobrá. Zásahu na tom mají vysočtí lyžaři, kteří na jejich udržování denně pracovali, jinak by vlastně nebylo po čem jezdit, a jejich technické vybavení, které jim většina jiných oddílů může závidět. Homologované tratě na Šachtách jsou jedny z nejkvalitnějších v republice, jsou také náročné, ale to pozdvihuje kvalitu každého závodu. Těch se tu za sezonu uskuteční mnoho, takže pořadatelé, kterých bylo na mistrovství o prvním únorovém víkendu sedmdesát(!), jsou zkušení a závody se tudíž dělají pěkně.

O to, aby se jednotlivé lyžařské závody konaly tam či jinde, se ucházejí tělovýchovné jednoty na Svazu lyžařů ČR. V té věci pak rozhodne sportovně-technická komise svazu. Nikdo se však nesmí spoléhat pouze na štěstí. To, jak známo, navštěvuje jenom připravené. Důkazem toho je i úspěšný vysoký Ski klub.

Alice Sládková

KČT

12. února 2000 – turisticko lyžařská akce „Ve stopě první střeoevropské padesátky“

Počasí nám přálo, sněhu byl dostatek a akce byla zdařilá. Zúčastnilo se jí 574 lyžařů běžkařů, z toho 252 na trati 50 kilometrů (!) a 150 závodníků s dětmi na tratích 10 a 20 kilometrů. Každý účastník obdržel v cíli nový diplom a odznáček s logem naší akce. V prodeji byla i nová trika s nápisem pochodu a ročníkem v roce 2000. Účastníci byli spokojeni, což dokládají zápisy v naší kronice. V průběhu pochodu bylo zkonsumováno na 350 litrů čaje podávaného zdarma.

Za zdařilý průběh akce patří poděkování všem pořadatelům z řad našich členů a členům Sboru dobrovolných hasičů, kteří nám byli nápomocni. Za rok se opět těšíme na vaši účast.

Jiří Libal

Krehčí než sklo?

Pár dní předtím než fotograf zmáčkl spoušť aparátu, aby pro nevěstu v bílém kloboučku s krátkým závojem a s kyticí kal v náručí a pro štíhlého vyššího ženicha v dvouřadovém černém vlněném obleku zachytil alespoň okamžik z onoho tak významného dne, dostávali přátelé a známí obou budoucích novomanželů svatební oznámení s textem: „Jarmila Jandurová a Vladimír Hladík dovolují si oznámit, že sňatku jejich požehnáno

bude v sobotu dne 4. února 1950 ve Sboru Církve čs. ve Vysokém nad Jizerou.“ Letos manželé Hladíkoví tedy oslavili zlatou svatbu. Navštívili jsme je s vysokým starostou panem Jindřichem Maturov v den, kdy uplynulo přesně 50 let od jejich církevního sňatku. Do „Pamětní knihy okresu Vysokého“ přibýly dva nové podpisy: Jarmila Hladíková a Vladimír Hladík.

Paní Hladíková (J), pane Hladíku (V), s vaší svatbou, přesně řečeno svatbami to bylo trochu komplikované.

V: Svatbu jsme připravovali na 4. února. Nejdřív jsme měli jít na národní výbor a potom do kostela. Ale na týden předtím byla ohlášena i svatba z Roprachtic, a protože to měl být ve Vysokém vůbec první svatební obřad na výboru, chtěli, aby šlo o vysokého občana. Zavolali nám, jestli bychom nepřišli a nenechali se oddat, s tím, ať si to uděláme, jak chceme. Odešli jsme z práce, převlékli jsme se, došli na výbor a poté co jsme si v přítomnosti Petra Hnyka a Slávy Neřuky řekli „ano“, šli jsme zase zpátky do práce.

J: Sundali jsme prstýnky a oblékli si obyčejné šaty. Ale už v poledne to díky jedné zvědavé kolegyni všichni věděli. To bylo 26. ledna. V kostele jsme se pak vzali 4. února.

Pokud to není příliš osobní, za jakých okolností jste se seznámili?

V: V práci, v Sebě. Já jsem tam nastoupil v pětáctýřicátém, manželka o rok dříve. Chodit jsme spolu začali ve čtyřicátém šestém. V sedmačtyřicátém jsem šel na dva roky na vojnu, vrátil jsem se 1. října

1949. A pak jsme udělali svatby.

J: Nemohli jsme je mít hned, protože všechno bylo na přiděl. Lístky jsme museli skládat, aby jich bylo víc a mohlo se něco koupit. A to nám je nechali i cizí lidé. Když jsme se seznámili, bylo nám dvacet a brali jsme se jako pětadvacetiletí. Manžel byl mou první vážnou známostí a naopak.

O životě dvou lidí se dá napsat román, tím spíše když jsou spolu půl století. Alespoň krátce, jakých bylo těch padesát let?

V: Jak už to v manželství bývá, jednou je jasno, jednou se zatáhne, ale nikdy to nebylo tak vážné, že bychom se chtěli rozejít.

J: Pokud jsme se hádali, tak se to týkalo dětí, měli jsme třeba různé názory na výchovu, jinak ne. A děti nás vždycky udobřily.

Na těch, kdo se například dožili sta let nebo vydrželi, tak jako vy, dlouho s jedním partnerem, se většinou loudí recepty a dobré rady. Tak tedy jak se vám to povedlo?

V: Ani nevím. Kdysi nebylo zvykem se rozvádět. Snad že máme vychování staré školy. Rodina se považovala za základ všeho, a to se nesmělo porušit. Ať bylo jak bylo, muselo se to nějak vyřídit, vyřešit, aby rodina zůstala pohromadě, celá.

J: Důležitá je tolerance.

Zřejmě jste si také povahově blízci a vzájemně se doplňujete.

J: Určitě. Určitě ano. Vždycky jsme se v základních věcech shodli a shodneme se dodnes.

V: Jednou ustoupím já, jednou manželka. Jak kdy co je. Bez toho to nejde. Když někdo neustoupí, je z toho rozvod.

Jak se díváte na volné soužití dvou lidí?

Co myslíte, nestane se jednou zlatá svatba velmi vzácným společenským úkazem?

V: Žítí dvou lidí jen tak jsme vždycky odsuzovali a tak se na to díváme i dnes.

J: Máme s tím zkušenost, takové případy totiž byly i v naší rodině a nedopadlo to dobře.

V: Ta soudržnost rodiny tam prostě chybí, není tam nic „posvátné“, nedotknutelné. Těch zlatých svateb už asi tolik nebude. Když si vezmete, že více než třetina manželství se rozvádí, kolik jich může „dožít“?

Co svatební cesta?

V: Byly gratulace, oznámení, obřady, prstýnky, svatební dary, fotky, ale svatební cesta ne. Tenkrát se to tak nebralo, navíc syn se nám narodil měsíc po svatbě, takže jsme měli jiné starosti. Ale později jsme si to vynahradili, každý rok jsme jezdili na nějaké ty podnikové výlety a rekreace, i zahraniční, navštěvovali jsme příbuzné. To vždy od jara do podzimu a v zimě jsme se s dětmi věnovali lyžím.

J: Vlastně jsme lyžovali i s vnuky, asi do pětadesátí. Krásné to bylo na Oličově stráni, v Kalifornii...

V: No a po devadesátém roce jsme se dostali i do mnoha evropských zemí, najezdili jsme asi 11 tisíc kilometrů.

Jarmila a Vladimír Hladíkoví jsou důkazem toho, že pokud jsou si manželé vzá-

jemně oporou, dá se toho za padesát let stihnout opravdu více než dost. Vychováli syna a dceru, dnes mají pět vnuků a jednu pravnučku. Chodili do zaměstnání, starali se o zahradu, paní Hladíková čas od času sama o domácnost. Také pletla a ještě dnes „oplétá“ celou rodinu. Pan Hladík cvičil v Sokole, kreslil a maloval, s jedním akvarelem se dokonce dostal do celostátního kola Lidové umělecké tvorivosti a vyhrál první cenu. Přitom byl samoukem. Pak přesedlal na fotografování. Od padesátého roku pomáhal ve vysokém muzeu – vyrobil maketu stodoly a hradu Nistějky. Pracoval s dřevem – hezkými obklady vylepšil interiéry domu, kde žijí už devětačtyřicet let, z měděného plechu a železa vyráběl lampičky, postupně vyřezal krásný domácí betlém. Současně zastával spoustu funkcí, takže času nebylo mnoho. Byl v ZV ROH, v radě městského výboru, u hasičů, již 40. rok dělá jednatele vysoké tělovýchovné jednoty... Nevím, jak to paní Hladíková snášela tehdy, ale na můj dotaz, zda se kvůli časté manželově nepřítomnosti nezlobila, odpověděla se stoickým klidem, že někdo to oddělat musel.

Jako svatební dar od národního výboru dostali paní a pan Hladíkoví dvacet čtyři broušených skleniček. Mají je dodnes. Ani jediná se nerozbila, všechny vydržely stejně jako jejich manželství. A kdoví co je křehčí, zda sklo, nebo vztah dvou lidí.

Za rozhovor a příjemnou společnost děkuje a za celou redakci ještě jednou hodně štěstí, lásky a porozumění přeje
Alice Sládková

Se zlatými svatbami se ve Vysokém roztrhl pytel. Druhá v pořadí se konala 19. února na MěÚ.

Byla to jejich druhá svatba ve Vysokém. Ta první se odbyvala před 50 lety, o den dříve, 18. února 1950. Nevěsta je rodačka z Vysokého a od roku 1957 je dopisovatelkou Větrníku pod jménem Anna Čeřovská. Možná že si někteří čtenáři vzpomenu na obsáhlé vyprávění pod názvem Bílé opojení (Větrník, prosinec 1996), v němž jsme vás seznámili s celou „lyžařskou“ rodinou paní Čeřovské, rozené Bartoníčkové (ze sokolovny). V závěru jmenovaného článku říká pan Čeřovský: „Všichni v rodině znají a milují Vysoké a obdivují vždycky nádherné panorama Krkonoš jako my oba.“

Důkazem toho je, že se po padesáti letech vrátili na místo, které jim přineslo štěstí a spokojenost na celý bohatý a naplněný život.

K článku, který nám paní Anina poslala do tohoto čísla, připsala: „Přijali jste nás tak, že jsem si představovala, že k vám stále do Vysokého ještě patří. Moc to pro mě znamenalo... Nevím, jestli jsem všem dost poděkovala. Ať se jim v jejich práci stále tak dobře daří.“

A my všichni přejeme „zlatým“ manželům hodně zdraví a radosti z rodiny do dalších let.

Za redakci Ludmila Hnyková

Společenská kronika

Sňatek

15. 1. 2000 Irena Malíková z Vysokého nad Jizerou a Karel Línek z České Skalice

Hodně štěstí!

Zlatá svatba

Dne 19. února oslavili 50 let společného života Anna a Luděk Čeřovských z Liberce.

Do dalších let přejeme hodně zdraví a štěstí!

Úmrtí

Dne 19. 1. 2000 zemřela Libuše Dvořáková ve věku nedožitých 76 let.

Dne 20. 1. 2000 zemřel Zdeněk Čermák, poslední muž z rodiny Čermákových ve Třiči, ve věku 62 let.

Dne 5. 2. 2000 zemřela Erna Poloprutská ve věku 75 let.

Všem pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast.

ŽIVOTNÍ JUBILEA

Vysoké nad Jizerou

- 01. 03. Božena Vacková 72 let
- 07. 03. Marie Hejralová 73 let
- 10. 03. Rudolf Knop 70 let
- 12. 03. Růžena Augustinová 79 let
- 15. 03. Zdeňka Skrbková 78 let
- 17. 03. Josef Vrána 78 let
- 18. 03. Jarmila Fišerová 85 let
- 19. 03. Miloslava Preisslerová 72 let
- 08. 04. Zdeňka Holcová 72 let
- 16. 04. Jarmila Večerníková 77 let
- 17. 04. Rudolf Doubek 86 let
- 18. 04. Libuše Brumlichová 78 let
- 18. 04. Bohuslava Mandlová 73 let
- 19. 04. Anna Kuncová 74 let
- 23. 04. Miluše Bachtíková 75 let
- 25. 04. Karel Šalda 73 let
- 26. 04. Stanislav Kvarda 76 let

Horní Třič

- 02. 03. František Patočka 77 let
- 25. 03. Václav Vrána 77 let
- 20. 04. Miluška Slavíková 70 let
- 22. 04. Blažena Škrabálková 70 let
- 24. 04. Stanislav Hladík 73 let

Sklenařice

- 06. 03. Emilie Vitvarová 99 let
- 30. 03. Vlasta Vondráková 73 let
- 04. 04. Božena Poláková 88 let
- 18. 04. Jaroslava Kašáková 73 let
- 26. 04. Ingeborg Metelková 71 let

Stará Ves

- 01. 03. Josef Janoušek 77 let
- 29. 04. Květoslava Špačková 72 let

Všem jubilantům blahopřejeme!

Historické fotografie zapůjčuje pro Větrník pan Petr Beneš z Vysokého nad Jizerou.